

Гимназија

Први разред

Књижевност

1. Увод у проучавање књижевног дела
 - Писац – књижевно дело – читалац
 - Улога књижевне уметности у друштву
 - Књижевнотеоријско тумачење појмова: тема, мотиви; композиција, фабула и сиже
 - Теоријско тумачење лика у књижевноуметничком делу: лик, тип; прималац (наратор)
 - Мисли и идеје у књижевном делу
 - Композиција лирског, епског и драмског дела
 - Техника истраживања књижевноуметничког дела
2. Књижевност старог века
3. Српска средњовековна књижевност
4. Народна књижевност
5. Хуманизам и ренесанса у Европи и код нас

Језик

1. Битна својства језика
2. Језик и комуникација
3. Књижевни језик: Раслојавање језика
4. Језичка норма и стандардизација
5. Књижевноуметнички стил
6. Звучање и значење речи – фонетски симболизам
7. Гласовне промене
 - Једначење сугласника по звучности
 - Једначење сугласника по месту артикулације
 - Палатализација и сибиларизација
 - Јотовање
 - Превој вокала
 - Промена Л у О; непостојано А
 - Асимилација и дисимилација
8. Акценат – акценат речи и акценат реченице; наглашене и ненаглашене речи
9. Морфологија у ужем смислу (промена речи)
10. Синтакса. Комуникативна и предикатска реченица
11. Лексикологија. Реч и лексема
12. Речници српског језика и служење њима

Књижевни текстови

1. Дјевојка бржа од коња, народна приповетка
2. Златна јабука и девет пауница, народна приповетка
3. Бановић Страхиња, народна епска песма
4. Лаза Лазаревић: Први пут с оцем на јутрење
5. А. П. Чехов: Туга
6. Хасанагиница, народна балада
7. Нови завет: Страдање и васкрсење Христово
8. Свети Сава: Житије Светог Симеона

9. Свети Сава: Служба светом Симеону
10. Јефимија: Похвала кнезу Лазару
11. Деспот Стефан Лазаревић: Слово љубве
12. Урош и Мрњавчевићи, народна епска песма
13. Кнежева вечера, народна епска песма
14. Бој на Мишару, народна епска песма
15. Данте Алигијери: Божанствена комедија. Пето певање Пакла: Франческа и Паоло
16. Ћовани Бокачо: Декамерон. Федриго и мона Ћована, дан 5, прича 9
17. Мигел де Сервантес: Дон Кихот. Збитије с ветрењачама

Лектира

1. Еп о Гилгамешу
2. Данило Киш: Рани јади
3. Софокле: Антигона
4. Мирослав Антић: Тако замишљам небо (избор)
5. Љубомир Симовић: Хлеб и со
6. Вилијем Шекспир: Ромео и Јулија
7. Душан Радовић: Плави жакет

Други разред

Књижевност

1. Књижевност епохе просветитељства
2. Предромантизам и романтизам у европској и српској књижевности
3. Књижевни рад Вука Стефановића Караџића
4. Реализам у европској и српској књижевности

Језик

1. Вуков рад на реформи српског језика и правописа
2. Променљиве и непроменљиве речи
3. Именице, функција у реченици. Граматичке категорије
4. Заменице. Именичке (личне и неличне). Придевске
5. Придеви (врсте, придевске категорије, деклинација, компарација)
6. Бројеви (промена, бројне именице)
7. Глаголи (лични и нелични глаголски облици)

Књижевни текстови

1. Г. С. Венцловић: Песме, беседе
2. Захарије Орфелин: Плач Србији
3. Доситеј Обрадовић: Писмо Харалампију
4. Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија
5. Џ. Г. Бајрон: Путовање Чајлда Харода. Одломак: Лаку ноћ
6. А. С. Пушкин: Цигани
7. Бранко Радичевић: Ћачки растанак
8. Лаза Костић: Santa Maria della Salute
9. Ги де Мопасан: Два пријатеља
10. Лаза Лазаревић: Ветар

11. Радоје Домановић: Данга
12. Радоје Домановић: Вођа
13. Симо Матавуљ: Поварета
14. Војислав Илић: Сиво, суморно небо

Лектира

1. Јован Стерија Поповић: Тврдица
2. Александар Сергејевич Пушкин: Евгеније Оњегин
3. Петар II Петровић Његош: Горски вијенац
4. Оноре де Балзак: Чича Горио
5. Николај Васиљевич Гогољ: Ревизор
6. Лав Николајевич Толстој: Ана Карењина
7. Јаков Игњатовић: Вечити младожења
8. Милован Глишић: Глава шећера
9. Стеван Сремац: Зона Замфирова
10. Бранислав Нушић: Народни посланик
11. Драгослав Михаиловић: Кад су цветале тикве
12. Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове

Трећи разред

Књижевност

1. Модерна у европској књижевности
 - Символизам
 - Импресионизам
 - Парнасизам
2. Модерна у српској књижевности
3. Европска књижевност у првим деценијама 20. века
 - Футуризам
 - Надреализам
4. Српска књижевност у првим деценијама 20. века
 - Сумаграизам
 - Зенитизам
 - Хипнизам

Језик

1. Творба речи
2. Лексикологија. Полисемија, хомонимија и синонимија
3. Поетска лексика (метафорика, симболика, метонимија)
4. Варијантска лексика, дијалектизми и регионализми
5. Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Клишеи и помодни изрази
6. Пуне и помоћне речи
7. Прилошке одредбе
8. Безличне реченице. Реченице с логичким субјектом

Књижевни текстови

1. Шарл Бодлер: Албатрос

2. Стефан Маларме: Лабуд
3. Богдан Поповић: Предговор Антологији новије српске лирике
4. Алекса Шантић: Вече на шкољу
5. Алекса Шантић: Моја отаџбина
6. Јован Дучић: Сунцокрети
7. Милан Ракић: Искрена песма
8. В. П. Дис: Можда спава
9. Бора Станковић: У ноћи
10. Петар Кочић: Мрачајски прото
11. Ф. Г. Лорка: Романса месечарка
12. Милутин Бојић: Плава гробница
13. Милош Црњански: Суматра и Објашњење Суматре
14. Милош Црњански: Стражилово
15. Момчило Настасијевић: Туга у камену
16. Вељко Петровић: Салашар
17. Оскар Давичо: Хана (I песма)

Лектира

1. А. П. Чехов: Ујка Вања
2. Ернест Хемингвеј: Старац и море
3. Бора Станковић: Коштана
4. Бора Станковић: Нечиста крв
5. Сергеј Јесењин: Поезија
6. Франц Кафка: Процес
7. Михаил Шолохов: Тихи Дон (прва књига)
8. Иво Андрић: На Дрини ћуприја
9. Милош Црњански: Сеобе I
10. Растко Петровић: Људи говоре
11. Исидора Секулић: Госпа Нола
12. Поезија Рада Драинца

Четврти разред

Књижевност

1. Проучавање књижевног дела
 - Смисао и задаци проучавања књижевности
 - Уметник – уметничко дело
 - Стваралачки процес
 - Слојевита структура књижевног дела
 - Методологија проучавања књижевности
2. Савремена светска књижевност и њени токови

Језик

1. Падежни систем. Појам падежног система и предлошко-падежних конструкција
2. Падежна сининимија. Поливалентност падежа
3. Конгруенција
4. Систем зависних реченица. Врсте зависних реченица
5. Глаголска времена и глаголски начини (временска и модална значења)

6. Реторика
7. Прагматика. Говорни чинови. Структура разговора и текста
8. Типови језика

Књижевни текстови

1. Бранко Миљковић: Свест о песми
2. Стеван Раичковић: Септембар
3. Васко Попа: Манасија
4. Миодраг Павловић: Почетак песме
5. Бранко Ћопић: Башта слезове боје
6. Луис Борхес: Чекање

Лектира

1. Бранко Миљковић: Ватра и ништа
2. Васко Попа: Кора (циклус Списак)
3. Вилијам Шекспир: Хамлет
4. Владан Десница: Прољећа Ивана Галеба (есеј о лепоти, есеј о жени)
5. Ј. В. Гете: Фауст (прва књига)
6. Самуел Бекет: Чекајући Годоа
7. Милорад Павић: Хазарски речник
8. Борислав Пекић: Човек који је јео смрт 1793
9. Ф. М. Достојевски: Браћа Карамазови или Злочин и казна (по избору ученика)
10. Албер Ками: Странац
11. Михаил Булгаков: Мајстор и Маргарита
12. Иво Андрић: Проклета авлија
13. Меша Селимовић: Дервиш и смрт
14. Добрица Ћосић: Корени
15. Добрица Ћосић: Време смрти (прва књига)
16. Данило Киш: Енциклопедија мртвих
17. Душан Ковачевић: Балкански шпијун
18. Александар Поповић: Развојни пут Боре Шнајдера (одломак)